

Nomen-Verb-Verbindungen - Albanisch

Çfarë është Nomen-Verb-Verbindung?

Nomen-Verb-Verbindung (ose të ashtuquajturat Funktionsverbefüge) janë shprehje të qëndrueshme gjermanisht që përbëhen nga një emër (Nomen) dhe një folje (Verb). Këto shprehje, kur përdoren së bashku, kanë një kuptim specifik, shpesh të ndryshëm nga përkthimi fjalë për fjalë i pjesëve përbërëse.

Shembuj:

- eine Entscheidung treffen – fjalë për fjalë: “të marrësh një vendim”, por do të thotë **të vendosësh**
- einen Beitrag leisten – fjalë për fjalë: “të japësh një kontribut”, do të thotë **të kontribuosh**
- in Frage kommen – fjalë për fjalë: “të vish në pyetje”, por kuptimi është **të merresh në konsideratë / të jesh i mundshëm**

Në këto raste, **emri mbart kuptimin kryesor**, ndërsa folja shërben më shumë si **mbështetje gramatikore** ose për të formuar strukturën e duhur gjuhësore.

Pse të përdorim Nomen-Verb-Verbindungen?

1. Shprehje më formale dhe profesionale
 - Këto shprehje janë shumë të përdorura në gjuhën e shkruar, veçanërisht në **tekste zyrtare, punime shkencore, dokumente administrative**, etj.
2. Të kuptuar dhe të shprehur si një gjermanofolës i rrjedhshëm
 - Përdorimi i tyre tregon zotërim më të mirë të gjuhës dhe i jep **natyrmëri dhe pasuri shprehjeje** komunikimit.
3. Kuptim më i saktë dhe i strukturuar
 - Lejojnë që një veprim të lidhet qartë me objektin përkatës dhe të shprehet më saktë ideja.

Karakteristikat kryesore

1. Emri është bartësi kryesor i kuptimit
 - Shembull: në „**eine Maßnahme ergreifen**“ (të ndërmarrësh një masë), fjalë **Maßnahme** (masa) është thelbë i kuptimit, ndërsa **ergreifen** është thjesht një folje ndihmëse.
2. Folje të zakonshme që shfaqen në këto shprehje:
 - **machen** (të bësh)
 - **treffen** (të takosh / të marrësh [vendim])
 - **leisten** (të japësh / të kontribuosh)
 - **nehmen** (të marrësh)
 - **geben** (të japësh)
 - **finden** (të gjesh)
 - **führen** (të çosh / të drejtosh)
 - **erheben** (të ngritësh / të parashtrosh)
3. Shprehje të qëndrueshme (të pandryshueshme)
 - Ato duhet të mësohen si një njësi, sepse nuk mund të zëvendësosh foljen ose emrin me fjalë të tjera pa humbur kuptimin original.

Shembuj të zakonshëm

Nomen-Verb-Verbindung	Përkhimi / Kuptimi në shqip
eine Entscheidung treffen	të marrësh një vendim
einen Beitrag leisten	të japësh kontribut / të kontribuosh
eine Frage stellen	të bësh një pyetje
in Anspruch nehmen	të përfitosh nga diçka / të përdorësh
einen Antrag stellen	të bësh një kërkesë zyrtare
die Hoffnung aufgeben	të humbasësh shpresën
Abschied nehmen	të përshtendetesh / të ndahesh nga dikush
auf die Nerven gehen	të të bezdisë / të të nervozojë
Rücksicht nehmen (auf + Akk.)	të marrësh parasysh / të tregosh konsideratë
eine Rolle spielen	të luash një rol
Bescheid wissen	të jesh në dijeni / të dish diçka saktë
Aufmerksamkeit schenken	të kushtosh vëmendje
in Frage kommen	të merresh në konsideratë / të jetë e mundshme
in Kraft treten	të hyjë në fuqi (ligj, rregull...)

Si të mësosh dhe të praktikosh këto shprehje?

1. Lexo dhe dëgjo me kujdes

- Bëj vëmendje kur i dëgjon në filma, lajme, biseda, dokumente – ato janë shumë të zakonshme.

2. Mbaj një fletore shprehjesh

- Shkruar shprehjen, përkthimin dhe një fjali me të.

3. Mësoje shprehjen si një e tërë, jo fjalë më vete

- P.sh. mëso “eine Entscheidung treffen” si një njësi të plotë.

4. Krijo fjali vetjake për praktikë

- Shembuj:
 - „Ich möchte **eine Entscheidung treffen**, wo ich meinen Urlaub verbringe.“
(Dua të vendos se ku do ta kaloj pushimin.)
 - „Er will **einen Beitrag leisten**, damit das Projekt erfolgreich ist.“
(Ai do të japë kontribut që projekti të ketë sukses.)

5. Kujdesu për lakimin e foljeve dhe përdorimin e duhur të emrave

- Emrat ndryshojnë sipas numrit dhe gjinisë, ndërsa foljet lakohen sipas vetës dhe kohës.
 - „Ich **habe eine Entscheidung getroffen**.“ – (e kryer – Perfekt)
 - „Wir **treffen gerade eine Entscheidung**.“ – (kohë e tashme – Präsens)

Përfundim

Nomen-Verb-Verbindungen janë shprehje shumë të rëndësishme dhe të përdorura në gjuhën gjermane. Ato ndihmojnë në shprehje më të pasura, më të sakta dhe më natyrale. Përdorimi i tyre tregon **aftësi të avancuar** në të folur dhe të shkruar.